

Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki r.y.

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2014

1. YLEISTÄ

Vuosi 2014 oli Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki r.y.:n yhdeksästoista toimintavuosi. Vuoden lopussa siihen kuului 264 jäsentä, joista varsinaisia jäseniä oli 221 ja perhejäseniä 43. Vuoden 2013 lopulla jäsenmäärä oli 255. Yhdistyksen toimialueeseen ja vahvistettuun havaintojenkeruualueeseen kuuluvat Lohjan kaupunki ja Siuntion kunta. Hakki on BirdLife Suomen jäsenyhdistys. Yhdistyksen hallitukseen kuuluivat Arvi Hägglund (puheenjohtaja), Ari Nordström (varapuheenjohtaja), Laura Vuokko, Risto Salo, Jarmo Puumalainen (sihteeri) ja Leo Wallinmaa (taloudenhoitaja). Hallitus kokoontui viisi kertaa.

2. TOIMINTA

2.1. Kokoukset

Yhdistys kokoontui Lohjan Yhteislyseon lukiolla sääntömääräiseen kevätkokoukseen 27.3. ja sääntömääräiseen syyskokoukseen 27.11. Edellisen yhteydessä nähtiin Petri Mäntysen kuvaesitys ”kurkistus perhosten maailmaan”, jälkimmäisen yhteydessä nähtiin Aki Aintilan esitys ”Yli miljoonan petolinnu Batumi”. Kokouksiin osallistui yhteensä 34 henkeä.

Lisäksi pidettiin lintujen tunnistamiseen perustuva ”pihalinnut tutuiksi” yleisötilaisuus, Lohjan pääkirjastossa 15.1. Lintuiltaa veti Aki Mettinen ja siihen osallistui 11 henkeä.

2.2. Julkaisut ja tiedotus

Jäsenille lähetettiin Hakkiviesti-jäsentiedote marraskuussa. Lisäksi jäsenet saivat neljästi BirdLife Suomen Tiira-lehden.

Hakin verkkosivuja (<http://hakki.lohja.fi>) uudistettiin ja niitä päivitettiin säännöllisesti. Vuoden aikana sivuilla käytiin tuhansia kertoja.

Hakin Facebook-sivuille (www.facebook.com/hakkiry) välitettiin tietoa muun muassa Hakin ja muista ajankohtaisista tapahtumista.

Hakin retkistä ja yleisötapahtumista tiedotettiin omien kanavien lisäksi Lohjan kaupungin ympäristöyksikön tiedotteessa, Lohjan kaupungin verkkosivuilla ja Lohjan Seudun Ympäristöyhdistyksen keväisessä jäsenkirjeessä.

Jan Södersved kirjoitti Länsi-Uusimaahan 9 artikkelia ajankohtaista lintumaailman tapahtumista.

Yhdistyksen sähköpostilistalla, Hakkiverkossa, oli vuoden lopussa mukana 97 osoitetta, ja viestejä verkkoon lähetettiin yhteensä 109. Tekstiviestipohjaiseen tiedotusverkkoon, Hakkilinjalle, kuului vuoden lopussa 30 jäsentä, ja viestejä lähetettiin 56.

2.3. Retket

Yhdistys järjesti yhdessä Lohjan kaupungin ympäristöyksikön kanssa 10 lähiretkeä, joille osallistui yhteensä 118 henkilöä.

- 25.1. Pihabongaus, 7 henkilöä
- 21.3 Pöllöretki 17 henkilöä
- 20.4 Linturetki Pusulan lintujärven tornille 20 henkilöä
- 27.4 Lintupäivä Kukkumäellä 17 henkilöä
- 15.5 Lintuilta Lohjan pääkirjastolla 5 henkilöä
- 11.5 Linturetki Nummi-Pusulan lintujärville 9 henkilöä
- 5.6 Lintukävely Kirkniemen luonnonsuojelualueelle 10 henkilöä
- 6.6 Yölaulajaretki 10 henkilöä
- 10.7 Siivekäsretki Teutarin alueelle 12 henkilöä
- 13.9 Petolinturetki Siuntioon 5 henkilöä
- 4.10 Lintupäivä Kukkumäellä 11 henkilöä (EuroBirdwatch tapahtuma)

Retkien vetäjät kuuluvat BirdLife Suomen retkikummijärjestelmään. Retkikummeina toimivat Esa Aaltonen, Reima Stigell ja Jan Södersved. Tämän myötä kaikki retkien osanottajat oli tapaturmavakuutettu.

27.9 Osallistuttiin retkelle Haliakselle yhdessä Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa. Retkelle osallistui reilut 20 henkilöä.

Hakki tarjosi retkiopastusta myös muille tahoille. Esa Aaltonen oli pöllöretkellä nummelassa paikallisen nuoriskerhon kanssa 19.5 ja Englantilaisen koulun oppaana Pähkinäniemessä 19.5. Jan Södersved kävi kertomassa muuttolinnuista Eläkeliiton Lohjan yhdistyksen tilaisuudessa 9.4.

Yhdistyksen Nikon 82 ED -kaukoputkea lainattiin jäsenille, ja kaukoputkea käytettiin myös Hakin retkillä.

2.4 Tutkimus ja suojele

2.4.1 Vuoden lintu

BirdLife Suomen vuoden lintu oli laulujoutsen. Nyt tarkoituksena oli toistaa kymmenen vuoden takainen selvitys ja saada käsitys nykyisestä laulujoutsenkannan koosta. Hakin alueen joutsen vastaavana toimi Hannu Holmström.

Laulujoutsenen kanta Lohjan ja Siuntion nykyisellä alueella on 25-40 paria, joista 15 parin havaittiin saaneen poikasia kesällä 2014. Poikueiden lisäksi kymmenen paria havaittiin pesällään haudontavaiheessa. Parilla syrjäisellä pesäpaikalla ei mahdollisia poikasia päästy näkemään kasvillisuuden sekaan. Useilla järvillä havaittiin vakituisesti oleskeleva pariskunta, minkä lisäksi pariskuntia havaittiin käymässä säännöllisillä ruokailupaikoillaan. Kaikkia hautovana havaittuja joutsenpareja ei päästy katsomaan poikaskaudella.

Kymmenen vuotta sitten laulujoutsen oli myös lintuyhdistysten vuoden laji, tuolloin Hakin alueen ainoa joutsenpari oleskeli koko kesän ajan Savijärvellä. Savijärven lisäksi myös ainakin yksi pariskunta on melko varmasti ollut vakituisesti alueellamme, sillä vuotta myöhemmin löydettiin ensimmäinen joutsenpoikue vähemmän retkeilyltä metsäalueelta.

Joutsenet suosivat reheviä ja matalia vesiä pesimäpaikkoinaan. Laulujoutsen viihtyy hyvin pienissä ja rikkonaisissakin vesistöissä, pesimäpaikaksi näyttävät kelpaavan niin isot ojat kuin lähekkäisten pikkulampien ryhmät. Siuntion merenrannalla havaittiin yksi joutsenpoikue, joka oli lähtöisin läheiseltä karulta järveltä. Monet laulujoutsenen pesimäjärvet ovat olleet aiemmin kyhmyjoutsenten käytössä. Reheväkasvustoisilta järvivesiltä kyhmyjoutsen on vaihtunut laulujoutseneen, mutta Lohjanjärvellä ja Suomenlahden puolella kyhmyjoutsen näyttää menestyvän parhaiten.

Poikasten kasvu aikuisiksi joutseniksi onnistui vakaimmin rehevillä järvillä. Poikuekoko vaihteli kahdesta kahdeksaan yksilön välillä, keskiarvon ollessa 5,1 poikasta. Joutsenten poikastappiot vaihtelivat huomattavasti, niillä muutamilla pareilla joista ilmoitettiin havaintoja kesän läpi. Tupalan pieneen peltolampareeseen asettuneella joutsenparilla oli rajut tappiot heti alkukesällä, viidestä poikasesta peräti neljä katosi jo kesän varhaisissa vaiheissa. Useimmilla joutsenperheillä kesä oli leppoisaa, poikasten määrä väheni niukasti syksyyn mennessä.

Laulujoutsen on menestynyt erittäin hyvin Suomessa sitten Yrjö Kokon aikojen, 60 vuoden tähtämellä toki myös kyhmyjoutsen on menestynyt hyvin. Viimeisen 20 vuoden aikana molemmat ovat vakiintuneet Hakin alueen pesimäkantaan, laulujoutsen kymmenen vuotta kyhmärin jälkeen. Kymmenen vuoden aikana kyhmyjoutsenten määrä on vähentynyt muutamalla parilla, samaan aikaan laulujoutsenia on tullut yli 20 paria lisää. Laulujoutsenen menestys voi jatkua edelleen, ihmisen silmin arvioiden joutsenelle soveltuvia pesimäpaikkoja on edelleen olevan vapaana kourallinen. Pesimälinnustomme joutsenlaulu jatkuu hyväntuulisena ja voimistuvana sävelmänä.

2.4.2 Muu tutkimus- ja suojelutoiminta

Kesäkuussa laskettiin Hakin alueen kolmesta vakiolinjasta kaikki kolme (Moisionpelto, Kärkelä, ja Viittaankulma). Talvilintuja laskettiin 14 reitillä, joiden yhteispituus on yli 150 kilometriä. Useimmat reitit kierrettiin kolmeen kertaan: marraskuun alussa, vuodenvaihteen tienoilla ja helmimaaliskuun vaihteessa.

Moisionlahdella ja Virkkalan Pähkinäniemessä pidettiin yllä lintujen talviruokintapaikkaa yhdessä Lohjan kaupungin kanssa. Hakki vastasi ruokinnasta ja Lohjan kaupunki kustannuksista.

Hakin alueella rengastettiin vuoden aikana 2839 lintua (820 poikasta ja 2019 täysikasvuista) ja 65 lajia. Runsaimmat lajit olivat talitiainen (551), sinitiainen (450) ja vihervarpunen (350) Lintuja merkitsi 20 rengastajaa.

2.5. Arkisto ja lintuhavaintojen keruu

Hakki käyttää havaintoarkistonaan BirdLife Suomen Tiira-lintutietopalvelua (<http://www.tiira.fi>). Hakin alueelta Tiiraan tallennettiin vuonna 2014 noin 19 800 havaintoa (2013 noin 16 700). Havaintojen tarkistamisesta vastaavat Hakin kolme yhdistyskäyttäjää Jan Södersved, Jarmo Puumalainen ja Juhani Ahola.

Havaintoja julkaistiin Hakin sivuilla ja jäsentiedotteessa. Lisäksi niitä käytettiin Länsi-Uusimaan lintujutuissa.

2.6. Muu toiminta

25.–26.1. osallistuttiin BirdLife Suomen Pihabongaus-tapahtumaan. Sen tarkoituksena on saada yleisö tarkkailemaan talvisia kotipihan lintuja, ja samalla välitetään tietoa lintujen suojelusta ja talviruokinnasta sekä kerätään tietoa talvilinnustosta. Yhdeksännen kerran järjestettyyn tapahtumaan osallistuttiin Hakin alueella 220 pihalla, joilla havaittiin yhteensä 38 lajia ja 8320 lintuyksilöä.

4.5. Hakin joukkueet osallistuivat Tornien taistoon kolmella tornilla. Katteluksen lintutornissa havaittiin yhteensä 79 lajia, Tjusträskin tornissa havaittiin 81 lajia, ja Savijärven tornissa havaittiin 62 lajia.

17.5. Hakki osallistui Kevättriehaan Ojamonkoulun hiekkakentällä. Paikalla kävi noin 300 henkilöä

14.6. Hakki osallistui Porlan Järviluontoseikkailuun. Paikalla kävi noin 800 henkilöä.

Hakki isännöi vuoden 2014 haastekisaa, johon osallistuivat naapuriyhdistykset Lullula, Aplä sekä Porvoon Ity PSLY. Tavoitteena oli havaita yhdistyksen alueella elokuussa mahdollisimman monta lintulajia. Ässä lajeista sai bonuspisteen. Hakki sijoittui kisassa kolmanneksi.

9.8. Pidettiin Hakkipäivä Gunnarlan majalla. Ensi kertaa järjestettyyn jäsenistölle tarkoitettuun päivään osallistui 12 henkilöä.

Vuoden hakkilaiseksi valittiin Aki Mettinen, nimitys julkistettiin syyskokouksessa. Aki on mm. hoitanut Moisiopellon linturuokintaa ja opastanut siellä yleisöä Pihabongauspäivänä, vetänyt lintuiltoja pääkirjastolla.

BirdLife Suomen vuoden retkikummiksi valittiin lohjalainen Esa Aaltonen. Valinta julkistettiin BirdLife Suomen edustajiston kokouksessa Jyväskylässä 16.11. Linnuista Aaltosen sydäntä lähinnä ovat pöllöt ja pähkinähakki. Hän on seurannut ja rengastanut Lohjan seudun lehtopöllöjä 1980-luvulta lähtien. Lähes yhtä kauan on jatkunut pähkinähakkien seuranta ja talviruokinta. Sekä pöllöjen että pähkinähakkien rengastusta on päästy seuraamaan myös yleisöretkillä.

Esan retket ovat hyvin pidettyjä. Hän vetää retkiä innostuneesti ja jaksaa vastailta samoihin kysymyksiin yhä uudelleen. Puutarhurina hän tuntee hyvin kasvit ja osaa kertoa retkillä kertoa muustakin luonnosta.

3. TALOUS

Yhdistyksen tulot kertyivät lähinnä jäsenmaksuista sekä myyntituotoista. Varsinaisen jäsenmaksun suuruus oli 20 € ja perhejäsenmaksun suuruus 5 €. Myyntituloja saatiin linnunpöntöistä ja ruokinta-automaateista. Menneen ajan joulumarkkinoille osallistuttiin 13.–14.12. yhdessä Lohjan Seudun Ympäristöyhdistyksen kanssa. Tilikauden alijäämä oli -96,70 €.

4. YHTEYDET MUIHIN YHDISTYKSIIN

Arvi Hägglund, Laura Vuokko ja Jarmo Puumalainen edustivat Hakkia BirdLife Suomen edustajistossa. Arvi ja Jarmo osallistui edustajiston kevätkokoukseen Seinäjoella 22.–23.3. ja kaikki syyskokoukseen 15-16.11. Jyväskylässä.

Hakki piti yhteyttä myös Lohjan Seudun Ympäristöyhdistykseen, Helsingin Seudun Lintutieteelliseen Yhdistykseen Tringaan sekä sen Raaseporin alajaostoon Lullulaan, Luoteis-Uudenmaan Lintutieteelliseen yhdistykseen Aplaan sekä Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat Apukseen.

Hyväksytty sääntömääräisessä kevätkokouksessa 26.3.2015.